

Javaslat a
„[nemzeti érték megnevezése]”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

A vései hímes tojás

Vése szép, ősi község Somogyban, s itt él az a Németh Rozália, aki immár hat évtizednél több ideje készíti a húsvéti hímes tojásokat. Még kisleányka korában tanulta cifrázó tudományát, a bűbajos hímező művészetet a hajdani Kincses Jánosnétól. El kell mondani a már szintén nem fiatal folytatóról, hogy munkáinak gyönyörű színei, rajzolatai sokakat ihlettek a díszítő fortély ellessésére, de szerencsés próbálkozó halvan esztendő alatt sem adódott. Pedig az egyik múzeum megvásárolta az összes késziséget, tüzetesen leírták a babonás műveletek sorát, újra és újra kipróbálták, mindhiába. Nem boldogultak sem a gicával, sem a — Németh Rozália így nevezi — pepecsel mint szerszámmal, sem a vasporlével, méhviasszal, bőrszónnyel mint anyaggal.

Németh Rozália pedig váltig rajzolgatja, festegei, viaszolja tovább mosolyogva a híres vései hímes tojásokat. Melyik évben mennyit: néha ezret, néha csak ötszázat, de ennél aztán sohasem kevesebbet. Ez idén hétszáz darab közül válogathattak azok, akiknek alkalmuk adódott Vésére vetődni, és kedvük volt felkeresni a páratlanul ügyes, páratlanul türelmes és még ennél is páratlanabb kedvességű asszonyt.

Németh Rozália a „pepecsel”.

Minden hímes tojás azért nála sem eladó — egy tállal gyengéden félretett a szebbik fajtából a locsolkodó gyermekeknek.

G. M.

Készítette:

..... (név)
..... (aláírás)
..... (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Magyar Lajosné
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Magyar Lajosné
Levelezési cím: 8721 Vése Fő utca 39
Telefonszám:
E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Németh Rozália kézzel festett hímes tojásai
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
☐ agrár- és élelmiszergazdaság ☐ egészség és életmód ☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások ☐ kulturális örökség ☐ sport
☐ természeti környezet ☐ turizmus és vendéglátás
3. Nemzeti érték fellelhetőségének helye:
8360 Keszthely Múzeum utca 2.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
☐ települési ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Vaspor, izzó vassalak káposztalé, hagymahéj. Látszólag semmi összefüggés nincs közöttük, legalábbis én azt hittem. A minap azonban kiderült, hogy mégis van. Németh Rozi néni világosított föl erről Vésén. Ezekről az anyagokról kapja ugyanis a hímes tojás szép alapszínét, mégpedig úgy, hogy a vasport az izzó vassalakat, káposztalében forralják, s ha kihűlt ebbe kerül a tojás. Aztán a hagyma léből főtt lében itt érnek meg igazán a színek. Zöld tinta, piros festék viasz tartozik még a tojás hímező anyagok közé. No meg az ügyes kéz! Rozi néni ügyes kezei, amelyek szebbnél szebb mintákat varázsol vagy, ahogy ő aga mondja, hímez a tojásokra. A község művelődési házában nemrég lezajlott kiállításon is ott voltak a munkái és nagyon sok húsvéti díszeknek lesznek díszei, hiszen 600 darabot készített az idén Rozi néni. A tojáshímzést senkitől nem tanulta, csak úgy magától jött. A minták a fejében születtek a környezetéből, természetből leste el őket. Így került a rétről a tojásra a gyöngyvirág a nárcisz és még ki tudna megszámolni hány motívum. Valamennyi kedvességét egyszerűséget áraszt és nagyon szép.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Büszkék vagyunk Rozi nénire, aki elkészítette a Vései hímes tojásokat.
Fontos megjegyezni, hogy természetes anyagokkal színezte a tojásokat pl: vaspor, hagyma.
A mai napig meglehet tekinteni ezeket a tojásokat.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)
<http://www.vese.hu/?module=news&fname=tojas>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

